

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Előfizetési díj:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy hónapra	1 „

Megjelenik minden nap, az ünnepek követő napok kivételével.

Hirdetési díjak:

Négyzet hasabrosított garmond sorára 6 kr. Helyén minden betűre után 20 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön költségvetést is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket felvevő:

Becseny: Oppelk Alajos (Willehel 22). Haasenstein & Vogler (Venus Markt 11). Pesten: Lang Leopold (Erzsébet-ter 9 sz.).

Nyitási díjak:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:

Belső-farkasutca 76. szám, hova a lap szemléi részét illető közlemények czimzendők.

Az értekesb czikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

„KELET“

politikai és közgazdasági napilap

második évfolyamára

kérjük az előfizetési pénzek mielőbbi beküldését, legcélszerűbben postai utalvány-lapokkal.

A lap szellemi részét felől kezesedik a szerkesztőség buzgalma és a munkatársak bős szorozatának szakavatottsága. A lap kiállításra körül állított kiadó-hivatal minden kitelhetőt elkövet, hogy a t. előfizetők méltó igényei kielégítenek.

Az előfizetési árak a régiék:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt. Félévre 6 frt. Egy hónapra 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

8 előfizető után tiszteletpéldánynyal szolgálunk t. gyűjtőintézetnek.

Végül figyelmeztetjük t. előfizetőinket a különös kedvezményre, melyben, olcsó könyvek megszerzése által, a „Kelet“ előfizetői részesülnek.

A „Kelet“ kiadóhivatala.

Kolozsvár, jan. 11. 1872.

(z.) Az évt., mely még legnagyobb részében előtünk áll, ha a gondviselés kegyelméből és saját előrelátásunkkal képesek leszünk a békét elcsúsztatni és bennfentartani, a komoly munka éve lesz.

Visszatérve a most lefolyt fél decaeniüm eseményeire és tetteire, mindnyáján meggyőződhetünk, hogy az eddig végzettet inkább a tervezetés, az alapvetés — sokban a tapogatózás, de úgy szólván semmiben sem a részletezés cselekményei valának.

Jól, rosszul — meghatározni végérvényileg csak a világtörténelem komoly ítélő szava leend képes — de valahogyan mindenesetre utba indított állami közéletünk, s egy bizonyos — eddig állandó

— irányt vőn, melyben tovább haladva elmondhatjuk, hogy a derekas munka kezdetére elvégre eljutánk.

Mi csálhatatlanságot sem magunknak, sem zászlóvivő vezérferfiainknak nem tulajdonítunk, de mind önmagunkról, mind ő róluk hitünk legszentebb meggyőződésével merjük elmondani, hogy az irány, melyben nemzetünk azok nyomán a haladás útján megindult és idáig eljutott, a legjobb szándék és belátás szerint választott.

Azt hisszük azonban, hogy nem csak a hit és jóakarát, hanem az eredmények is igazolják azt irányt Mert, ha komoly ösztönzéssel és nem szándékos önámítással itéljük meg csak egy kis család ügyeit is, alig fogjuk mondani, hogy pár év alatt a legjobb vezetés mellett is, a legszerencsésebb körülmények között is, képes lenne a legbőlebb családfő is majdnem teljesen összerongált, megrontott ügyeit jó karba helyezni, az elcsúszástól megmenteni és még nagyra is építeni. S ha egy család szűk körében sem fogunk az emberi munkától és erőtelő ennyit várni és remélni: hogyan tehetők azt higgadt józansággal az állam-élet ezer águ szövedékei közé.

És mi nem valánk soha ama családom gyermekei, mely remélni tudta és tudja, hogy oly rövid idő alatt oly ropant munka lehessen végrehajtható, mint a milyen egy állam, a magyar állam regenerátója.

Mert regenerátóra, újírtamentésre vala szükség, közgazdaságunkban, igazságszolgáltatásunk, anyagi és szellemi szükségünkben — mindenben, mi egy nemzet életét teszi.

Az irány, melyben eddig haladtunk, mind e föladatak szerencsés kezdőpontjára jutott — hála nemzetünk geniusának! — bennünket.

Honvédségünk — a béke biztosítására; közgazdasági kezdeményeink a közvagyonosodásra; nevelésügyi szorgalmatoskodásunk a közművelődésre; igazságügyi és közgazdasági reformjaink a becslé-

letes munka gyümölcseinek biztos élvezetere nyujtanak jövőnkben kecsesetítő kilátást.

És ez, ha nem a légvárok után akarunk tévelygni, hanem a csekély, de kézfogható valódiság útján kívánunk bizonyos eredmények felé s előre haladni: kezdetnek minden higgadt előtt elégnék fog feltűnni.

De a nyugalom a halál, s ki itt, a kezdetnél, megáll — akár odáig se haladt volna.

Haladni hát kell — de merre?

A hitegető kecsesgetés nem győzi eléggé ócsárolni az eddig megfuttott pályát, s minden kicsiny göröngyét a botránkozás óriási köveivel tüntetvén fel, leg-halaszthatlanabb teendőnkül sem többet, sem kevesebbet nem ajánlat, mint, hogy az eddig meghaladt utról szépen visszatérve, kezdjük pályánkat megint ott, honnan évekel ezelőtt kiindulánk, és mindazt, mit a nemzet annyi áldozat, munka, és törődés árán azóta épített, felbeszerbe hagyva: rakjunk új alapot, romboljuk el az eddig építettet, hogy lakóházunk az ó pompás — légváraikban.

Mi ezzel szemben, nem a képzeldés, vagy szenvedély, hanem a nyugodt megfontolás szavaival így szólunk:

A világot sarkostól ki nem forgattuk, de földünket megszántottuk; a csilagokat az égről le nem hoztuk — de szépen világító mécsset gyújtottunk; nagy gazdagságot nem szereztünk — de becsületes munka közt megéltünk; országokat nem hódítottunk — de tiszteltté és elismertté tettük nevünket; az alapokat leraktuk, a derék munka középség eljuttunk, ne fussunk az égi manna után, hanem haladjunk csak dolgozva lépésről, lépésre, vissza nem térve, egy percig sem tévúvára, mindig előre. Nem igényünk aranyhegyeket — csak a becsületes munka csekély, de biztos keresztmennyét.

És azt hisszük — a választás nem nehéz!

Az a vezérlés, mely bennünket idáig elhozott és ennyire vezetett, nem fog csak

első darabját fogja ékesíteni. Barátom, forteljes kököt vagyok; tudom mivel kell allicálni a szemeket. De esküszöm, hogy azt nem veszem észre, midőn kezem ezen soraimat írja. Wesselenyi képe, melyet itt veszel, a Götth-e-e mellett állott könyvemben.*

Egy másik, 1806. máj. 29-én írott levele Széphalom dícsőltjének tulardó magasztalással emlekezik meg a nagy Wesselenyi nagymenyéa gyermekéről. Lelkünkkel valóban egy nemével a meghatatásnak tölti el ezen ihletett sorok olvasása, s annak tudata, hogy ha szék viharos közelmúltjában oly fényesen teljesült az, a mit Kazinczy a jövőnek megjósolt. „A kis Wesselenyi fényén — ugymond, te tudod, mint örömeid. Oh tartás! meg ext a szeretőre méltó gyermeket Hazánk istensége, nem egyedül annak, a miért élni nekie kell, és a miért élni ő fog, a Hazát, hanem azért is, hogy az atya emlékezetét még akkor is virágossza, mikor ez már Eleinek nyugvó boltjában fogja aludni a hosszú álmat! Mely dicső jövendő tűnik el előttem, ha zsidói esztéimre emlékezem vissza!” Örömom közel jár

*) Már Kazinczy — olvasunk Keményről — hosszas bírtón után az irodalomnak visszatérő, az újra kezdő reformatori munká pátyát, meglatogató az őrg Wesselenyi is, ki a tőve távol lakó vesztiről, egy érkező fejelmét, ünnepi örömmel fogadta. Egész éjtelek töltöttek el beszélgetésben. A gyermek Wesselenyi ilyenkor szintén az asztal előtt ült, nagy figyelemmel hallgatta a komoly társalgást, míg ujjaival

lódásra ébreszteti a jövőben sem — mert nem ígér sokat, s a keveset mindig könnyebb beváltani, mint a talúságos.

Ily gondolatokkal nézünk mi az előtünk álló képviselőválasztásokkal szemben, s épen mert nemzetünk nyugodt higgadt-ságában eddig nem csálódott: semmi okunk róla a jövőben is az ábrándok után való czéltalan szaladgálást fölténni.

De a párt, mely a nemzet intelligens zömét, e gondolatoktól lelkesedve, zászlója alatt látja, épen mert a munka hiveiből áll, nem tekinthet összedugott kézzel az oly nagyfontosságú választásokkal szemben.

A központ a jó példát meg is adá, midőn az országos Deák-párti bizottságot megalakítja. A legtöbb vidék és a legtöbb érdeke képviselve is van e bizottságban, s ha van olyan kerület vagy kör, mely talán figyelmen kívül hagyott volna; istennek hála elmondhatjuk, hogy a Deák-párt sehol intelligens, tettűds és buzgó tagokban nem százködködik, s ezek mind megannyi tagjai — már a dolog természeténél fogva — az országos Deák-párti bizottságnak.

Egy pár helyett már nyilatkozott is a kötelelességűlte buzgósság — s a hol még nem; im itt az ideje, hogy az országos bizottság tagjai a komoly és szent csel munkájában szorgoskodni meginduljanak, vidékenként, városokként szervezzék, rendezzék, tömörítsék a Deákpartot, a munkát és teendőket kiosszák, hogy így a nagy óra készen találjon mindnyájunkat.

Egy igénytelen sorok csak épen hangot kívántak adni a közös gondolatnak, kimondván, minek szükségét egy sincs közöttünk, ki ne érezze:

Az országos Deák-párti bizottság tagjai szervezzék körükben a pártot!

Mert az elvetett magvnak gyümölcseit is akarjuk aratni!

a hízlekedéshez, mert nem ismért határt, mint az alacsony szokott nem ismerni semmiben. De az nem az én szívem hibája, hogy gyakorta két ellenkezőnek ugyan azon egy szokott lenni a műve. Képzelem, hogy bizonyos classis emberek a kis Wesselenyi ragyogását is rágalmozák, és hogy a két értelemben is nagy Wesselenyinek atyai örövendezéséből vétkezt csinálunk. A balgatagok! Soha az én szememben nem volt nagyobb a Római nagyság, mint midőn a Kustéini toronyban Livius olvasván, a passasra akadtam, a hol a nagy Cincinnatus a házja szeretőről saját javok miatt elfelejtkezett, de (csak valljuk meg) a gaz Appianus által elgázolt, összetaposott ponéneket kimondja, hogy ő nem lett hibája Diktátor, s ő ellene hasonlatlan erőszakoskodnak, s egyszerre elragadják az atyaiság érzése, s azt mondja nekik, hogy a miolta az ő kedves fija száműzve ő, száműzve van Rómából minden virtus is. Az atyai öröm, a magával való eléletes igen is hiba a nem Wesselenyiben, igen is nevetés: de egy kis Wesselenyiben való öröm, s a cons-

a viaszgyertya csépegecséiből leváltak alkotott. A hol a becsőz ránszere éregetéiből vált kibeszélő, kérdéseket s éreztetéseket tett, mind az egy fírt komolyagát. Kazinczy a gyermek kiti önös vesletre a errettéggé állat meglepetés, prófétai lelkesedéssel kiáltott föl: „Megátja a két h-za, hogy mekkora portentum fog Wesselenyi Miklóból válni.” Kemény: Tanulmányok, I. 46—6.

„KELET“ TÁRSZÁJA.

Idősb Wesselenyi Miklós életéhez.

II.

Cserey Farkas levele, melyben a küldött arczkép fölött megelégedést nyitranítá, újabb alkalmat nyujtott Kazinczyknak Wesselenyi iránti hódolatának lelkesült szavakkal tolnácsolására. „Hogy az én nagyom képe — úgy mond —” megnyerte tetszésedet, annak ugyan szívesen örömeid. Bár megengedné, hogy a Horátz szavai a kép alatt álljanak. Valamely jöltvő Daemon sugá azt eszembe, midőn egy nap álmatlannal töltöttem el az éjtem. Csizfább mottó lehetne találni rá: de ez kevés szóval egészen festi annak a nagy embernek egész karakterét. A Tholdyval való dolog sokat emlegetti őtet ezen a tájékon is. S mikor osztán, valamely Bölcs — mert olyan sok van ám! — elvigyorítja a száját, és felőle kevély szánakozással szól, ő felőle, a kinek az ilyen bölcs csak sarusujját sem méltó felol-

*) Ért-Semlyéni, 1806. márt. 14-ről kecsesett pívőlőben.

BELFÖLD.

Deés, jan. elején 1872.

A megyeservezős gordini csomója, leszámítva az úrtelekhez jött alispáni állomást, meg van oldva, még pedig nem kettő vágya Nagy Sándor karja által — hanem a leparányibb göbög szánlatkét kifejtve s elég ügyesen végrehajtva úgy, hogy nem bámulni — de újlat meggyőződni lehet a vezető tapintatosságán.

Hogy mindenkire nézve örömdet kimeneteli lett volna e megoldás: nem képzelték, mint látni lehet a megútdét azoknak, kiknek az angyalika nem volt kinevezési okmányt s a vélt bizalom, véltlen kimaradást eredményezett.

A számító is csalódhatik ellentét jegyű mennyiségekkel folytatott munkálataknál, ha a fennforgó jegyekre kellő figyelmet nem fordít s könnyen megtörténhet, hogy az eredmény minős, bár erősen hitte, hogy ellenkező lesz. Ilyen ellentét jegyű mennyiségekkel folytatott munkálat, a választók kezében lévő hivatalosztás is — s önként következ: minél kevesebb valakinek e munkálataiban gyakorlata — a nép szerűség — annál nehezebb kikapni a várt eredményt.

Asz érdekek lehetőség ki vannak elölvé — s míg a betöltött hivatalokat remélhetőleg, erre — kötelezők teljesítése által — meliók fogadják el: addig a sors elég kegyes volt gondoskodni, hogy ne kisse le a fűrészt, kiket egy csapat — köbelen a hazafiság legszentebb érzelmeivel — mint mind megújult Brutus és Cassius vár.

Azonban a megyeservezővel — központi helyünkben — még nem csillapodtak le a felzaklatott kedélyek s talán még feszültebb a várakozás a város szervezésére. Ez természetesen. Most, midőn a város az években keresztül elcsúszott hírnárból valamennyire kiemelve, önállóan mozogva ismerni kéli multját s érzni az ereiben még fennmaradt érelről, undorral fordul el a multtól s teljes áttámadás bizva a jelenben, minden figyelmé a közel jövőre irányul, keresgélve a pontot, melyen megállapodni kell.

Maga kárán tanult s így remélhető, nem fogja még egyszer feladni az állást, melyről biztosítgatja jövőbeni életét.

A kombinatók még nem ismeretesek, azonban bárki foglalta el a jövőre a városi elnöki széket, az — ha a kitüntetettan zűrzavaros kezelések által eljátszott anyagi viszonyokat helyreállítva nem is találja, — legalább találja meg a kérdések szerűségét megoldása által megútdét erkölcsi életet. S az eredmény annál fontosabb, minél nagyobb figyelemmel kíséri a szemlélő az ügyek élen működő egyréségeket.

Nem csodálom a város volt s közbizalom által felkarolt jelölőválaszt ellen legközelebb is állni, mert: „de mortui aut bene, aut nihili,” de az elvitatlanban, hogy oly hosszú időn keresztül eláslott telenségből a város, ugyanazon férfi*) ragadta ki munkánk szellemé s úfelfoldozó tevékenység által — kiro néhány évvel ezelőtti jelenlegi tisztelői közt sokan kíváncsian „leszint meg”-ot. A zavarok közt bi-

*) Ha jól tudjuk: Róth Pál, a város jelenlegi ideiglenes főnöke. Szék.

tientia virtutis, a melylyel Wessellényi telik el, midőn eltelik, csak azoknak hiba, s csak azoknak nevétség, akik a kiki megútdódnak, hogy a Wessellényi fényében nem ragyoghatnak. Aut virtus nomen inane est, aut decus et pretium recte petit Wessellényi! S én Kálvinista módra ezt hiszem és nagy örömmel vallom.”

1806. derekán Wessellényi megyei adminisztrátorrá nevezették ki. E tiszt és név még akkor nem állott oly rossz hírnév, mint a minővel a század második s harmadik évtizedének alkotmányértelmei felruházták, s így természetes, hogy örömmel töltötte el Kazinczyt is a méltatlannal üldözött férfi és megistáztatása, „Vettem — írja Széphalomból, aug. 8-rol — azt az óhajta várt hitet, hogy Wessellényi Adminisztrátorrá tettelet Közép-Szolnok vármegyének! Ennél ugyan örömdetesebb újságot nem vehettem. — Az eféle Adminisztrátorság mindég praecursora-e a Póispánságnak Erdélyben? s sokára fogja-e követni a Póispánság? S mint Adminisztrátor fog-e installálni Wessellényi? s mikor fog, ha fog? zseket ird meg már most nekem. Ha eféle pompákön óhajtottam valaha megjelenni, ezen óhajtok. Képelem, hogy némely ostmányi forma emberek, mint lettek oda, midőn a hirt te nekik megútdó. Így szűgyenítettük meg az alacsony lélek. De meglásd, azok meg nem nyugszanak, s kelezéseket fognak vetni a Wessellényi lábainak. En pedig azt hiszem, hogy Wessellényi, mint a nagylelkű férjhez illik,

zonyitá s bizonyítja be megvesztegethetlen férhasságát s ez elég erkölcsi elégtétel önmagára nézve a multakért.

A viszonyokat ismerők előtt felesleges volna a mult eseményeinek részletezéséhez esz-kedni, kik azokat nem ismerik, úgy hiszem, szerethetnek maguknak fogalmat a czélszátokból is, — hogy aznak egyesével, egy érzelmen felkálhatassunk: „részhelytelen igazság, jőji el már hozzánk is.”

Óri.

Mezőség, 1872. január 6-án.

A „Kelet” tegnapi számában Aranyos-metről „többsen” aláírással megjelent cikkez van — szerkesztő ur engedelmével — néhány szavam.

A marosludai-kocsárdi-gyérségi vasúti állomások egy tollonvással előlről s a Maros innen (horvát) egy új állomást építtetni ajánlja az idézett cikk.

Ez utalt csak a maros-ludai indóházi szőlők já három megútdétot közli s erről bátran el merem mondani, hogy az már most is bír anyai forgalommal, mint a fehérvári-sárhelyi vonal többi három állomása, pedig ez indóház contingensének felérése a Maros által attól jelenleg tényleg elzárva van, és így a következtetés nem az volna, hogy az indóház felhagyják, hanem az, hogy tegyük lehetővé a vidék jelenleg elzár részének a hozzáférést.

Hisz magok czikkirő urak is állítják, hogy az állomás a befagyott Maroson át a közlekedés fennállván, némileg használható. Hát ha hisz lesz nem lesz-e használható?

Hogy ez indóház a Mezőséggel állóbbál által kötések össze, bizonyára szükséges, mind a vasut, mind a vidék érdekében s tekintve a Mezőség idetartó részének terjedelmét, gabona és marha productióját, az érdekek nem is egészen jelentéktelenek.

Nem tudom micsoda joggal mondják cikkirő urak, hogy Tordayeg egy önelelt pillanatában mondta volna ki „lesz hid.”

En nem teszem fel egy megyei bizottmányról, hogy önelelt pillanatái lennének, sőt ez esetben tudom, hogy a bizottmányt megútdé egyen fontos érdekeknek komoly megfontolása vette annak kimondására, hogy a szóban forgó hid felépítésére áldozni is kész.

A megye áldoz, a telep-vállalat, a körülbékölt közlekedők, egyesek, kiknek érdekekben fekszik áldoznak, az ország is áldozhat mert érdekében van, hogy egy jelentékeny vidéke a vasúti közlekedés elnyelvényben részesülhessen, s a sok factor csak kiteremthet 20 — 25 ezer forintot, mert nem áll, hogy ez a hid 30 — 40.000-ta kerülne.

Egyébiránt mint a „Kelet” egyik nem régi számbából értesülök, közölteti fog a telep-vállalat felírta a közlekedési miniszter urhoz, melyen valszinűleg tüzrezen lesz feljövő a hid felépítésének közzéadása volta, a zert én ezuttal ennek fejtegetésebe nem is kíváncsian becsúszok, csak azt az egy ártatlan tanácsot adom „Többsen” uraknak, hogy ne kíváncsian másnak kerűntésével boldogulni, hanem ha nekik szükségük van a Maroson innen (hol?) állomásra, mutassák ki annak szükségességét a datokkal s erre támaszkodva kérelmez-

csendesen fogja nézni az ő gaszátok, hanem mint kormányzóknak illik, közöljék is vág, s tovább halad . . .

Molnár Antal.

Az 1837-iki erdélyi országgyűlés története.

Békéssy Károlytól.

(Folytatás.)

„Mi — mond a tiltakozás — ez ujonan kiadott diplomát mind addig, míg a benne történt sérlemel valósággal megörösvölna nem lesznek, csak mint eltemetett jussaink utódi fajlunknak felelevenítőjét vagyunk kötelezettek nézni; és mint bizonyítványát azon szembevető ellenkezőeknek, mely annak szavai és valósága között van.”

A tiltakozás elhangzott, a hongyűlés végig hallgatta azt s azután a királyi előadócskát vette elő s azazonan ragaszkodva annak tételéhez, az első pontot a kormányoskák választást vette tárgyalás alá. Később állott tehát a nemzet, hogy ez annyit ostarozott s méltán gyűlölő kormányoskák létének véget vessen. A tanácskozás közben nem mulatták el a rendek egy végdöfést tenni e haldokló hatalmasságon, de támadásaikat kiválólag a helyettesítés ellen intézték.

zenek, s ne nevezék egyik vagy másik állomás felállítását tévedésnek a priori akkor, midőn még alig pár teli hónap forgalmából tényleg lehetetlen megállható következtetést vonni.

Mezőség.

Megyei közélet.

Tordayeg bizottmánya, eddigi jó szokásához képest, Miksa Elek főbíróknak az utóbbi gyűlésen bemutatott jelentését a megye alpolatáról, szintén közbe kívánván tétetni: a részletes jelentés főbb momentumait a következőkben adjuk, a szokott előzmények elmulósásával:

1-ör. Közegészségi állapotunk a megyei főorvosi jelentés szerint — megyénk területén július hó óta folytonosan kitűnő volt — míg a szomszéd megyékben és városokban a nyári időszak alatt — a népkörök nagy terjedelmű járvány ainkot öltöttek és sok munkás kezét a munkától elvonták, s az ősi hidegben napokban a heveny bőrkötegek csakaem dübögnek, meg megkényben a népkörök alig voltak szokottnál számosabbak s a kótegeknek még szorványos nyomai sem mutatkoztak.

A tordai nyilvános kózkórházban az utolsó kiutatás óta május 1-től novemb. végéig ápolattat összesen 463 beteg, 319 férfi 144 nő, ezek között volt bujasenyves 120, 65 férfi 55 nő,

Meghalt 32 beteg, 26 férfi 6 nő, ezek legnagyobb része elhanyagolt — haldokló reménytelen állapotban hozattak a kórházba — s főként csak humanitussis szempontból ápolattak.

Maradott ápolás alatt 1871-ik év nov. végéig 59 beteg — 38 férfi, 21 nő, ezek közül bujasenyves 23 — 12 férfi, 11 nő.

A kórházi bizottmány kötelesegehez képest — ezen időszak alatt is folytatla rendes működését — s a kórházi ügyeket folytonos meküdséggel tárgyalta — a tisztgató után kérelmezett a nm. belügyminiszterhez a kórház tagítása és czélszerű átalakítása érdekében, de fajdalom siker nélkül.

A nyári védímlő-oltás — vécsi, toroczkói és szentlászlói járasokban, Egerberg, M. N. Csán és Keresztos községekben bevégeztetett, 57 községben 2493 gyermek oltottak be, megfogant 2406 és nem fogant csakis 92 gyermeknél.

Törvényábróli boncolás 9 hullát tettelet: néhéz testi sérülésért 20 egyén vizsgáltatott meg.

A hasznos házi állatok között járványokr nem mutatkozott.

2-ör. Közegészségügyünk illetőleg ezen évi termés nagyobb részint jónak mondható — ugyanis:

Szalmás gabonánk, úgy az őzi, mint a tavaszai, jó közepes termést adtak, főbb biányul — a tisztázárunknak elszűgessede tűnt ki, mely az idő — a gazdai téren ritkán észlelve — a rozsa termésekben is mutatkozott.

A törökbuza termés is eléskéti állapotjához képest igen rövid idő alatt jól fejlődött, és a tavalyi termésnél érettebb fokra emelkedett.

Szénatermésünk a kedvezők közé tartozik, melyet a bőv sarjú termés nagymértékben fokozott.

A sok fényes beszéd közül csak B. Kemény Dénes hosszú beszédének egy üredékét közöljük, melynek végén hivatozva a 34-iki országgyűlés azon határozatára, mely éleletet mond azokra, kik helyettesítés útján vállallnak hivatalt, indítványozza, hogy a helyettesített hivatalnok ne legyenek jövőre megválasztatottak „Vagy nem tudják — mondá — azon sem mélyrehatású, melyet a helyettesítés alkotmányunkon ejtett; vagy ha tudja, bámulni való elszűrés az van annak, ki helyettesítés útján vállalt választás alá tartozó hivatalt; mert ha hatalmába van valakinek eszközölni azt, hogy a kormány e részbeli irányzata — mire hazánkainak gyarlósága vezette — törvényes útra térjen; s minden ezen nagy és fontos dolgokat, csupa vis inertiae, vagyis törvényellenes tett nem cselekedje, és így ön személyének, minden kitérés nélkül van hatalmában eszközölni, s e helyet önzési tekintetűl eltartatni; cselekvőleg lép fel tenni azt, a mi által mintegy azt látszik kimondani, hogy előbb az ő egyes érdeke a hazánál, hogy túl tudja tenni magát honosai felőle alkotott véleményén, hogy elég kemény szívű a haza fajlalmából szívnai táplálkát, — szülője leeggett házának hamvába táncolni; mit mondjak az ilyenről egyebet, mint hogy nem tudom a közj melletti erkölcsi erejének prányisága, vagy önérdéke mellett kifejtett lelki erejének nagysága érdemelenek inkább bámulást?

Gyümölcstermésünk — ha vidékeinként épen virágzás fejlődése alkalmával — a huzamosan tartott tavasi s csaknem a fagypontra érkezett hideg időjárás miatt — rosszul tőtt is ki, átlalban mégis túrtető volt — különösen a szilva anyira elemében volt, hogy nagy termése alatt a fák ágai töredeztek.

Szőlőtermésünk mennyiségére nézve kielőtő volt, ellenben minőségére gyenge és a tavalyinál csak kis mértékben előbb volt, az országos bor-hírs miatt azonban ára mégis meglevén — a bortermelő gazdák fáradtsága jutalom nélkül nem maradt.

Minden terményünk között legnagyobbat mértékben a törökbuza érdemel figyelmet, melynek előbbi évi termési már tavaly elhasználtván, az évi rendes fogyasztást alig fogja kálónösen havasi lakosainak fedezhetni.

3-ör. Közlekedési ügyünk — alispánaink hivatalos jelentés szerint — következők állapotban van: és pedig az:

Alsó kerületben:

a) A Torda, Borév, Offenbányalupsai, az Aranyos folyóvár párhuzamában menő út, ez év folytán egész hosszabban készter, u. m. tavasszal és ősszel jó karba hozták és megkavicsoltattak annyira, hogy — dacára a sok esőzéseknek — nem csak mindig biztos volt a közlekedés, hanem a versenyt az államutakkal is kiállhatta, — kivéve a várfalu-borévi részleket, melyet Aranyosköznek kell kötelesegetyen fenntartania — és a mely anyira elhanyagolt állapotba jött — több rendbeli tisztgató sürgetések dacára is — hogy a fagyok beállta előtt csaknem járhatatlan volt.

Ezen utvonalon több nyitl canalis és átvezet építtettek, ez év őriben is fajdalom azonban, hogy az összes mutatógyakra vonatkozó tervek és költségvetések, nevezetesen a nagyokosi hid-terve a közlekedési miniszterium által ez év elejétől át — még meg nem omdítottak, s következőleg — ez évben legalább — munkába nem vétethetők. Végül a Jára víznél lévő hídnak felgyerendaji, úgy padlata is egészen újbul készítették és jelenben több év tartamára — biztosítva van.

b) A Borév-Toroczkó-Nagy Enyedi út sánczi kijavították — az egész vonal megkavicsoltott, úgy a borévi hid is lehetőleg megerősítettén — kavics borított kapott, mi által padlata gerendái, a gyors vásás és rothadástól megóvatnak — ezen vonalnak Borév-Toroczkói része — mielőbb az új tervezet szerint lenne kiépítendő — mintán a jelenben használt út, amellet, hogy fenntartása csak nem lehetetlen, erős hullamutatósságánál fogva — teher hordásra teljesleg alkalmatlan fesséssel bír; holott a mint megnyitják a Jára-Kolozsvári út — annak fontosságát nem csak Toroczkó érdekei, de az összes havas nagy-onyedi és kolozsvári közlekedése határozottan fogva bizonyítani.

c) A Borév-Jára-Szentlászlói ut Kisbányáig teljeslen elkészítve — ez évben utkavicsolva — egy nagy és 10 kisebb híddal kálva — kitűnő jó állapotban van; dacára az ezea évi gyakran előfordult záporoskának, melyek alálóránál putakjai nagy részleketk iszapoltak el s az utunka-erőnek tetemes részét emésztték fel.

Ezen utakonfolytatása a kisbányai sziklaszorosban most van munkálat alatt — és pedig:

„De midőn nem tagadhatom egyfőlt azt t. Karok és Rendek! a mit hibának látok a helyettesítés útján; hivatal-vállalásban, szintű egy kötelesegem megemlíteni ennek azon oldalát, a mely nem tudom azoknak, kik vállallják a helyettesítést, meütségl szolgá-e, de azt tudom, hogy magunknak dicsőöletünkre nem válik „Nocse te zpusm” — egyesnek, mint népnek első élet szabálya, engedjék meg tehát t. Karok és rendek, ha valamit hozok elő, a mi hízeldőleg nem hangzik; de mivel igaz, valamit szűljő nem sértő szándék, úgy sérteni hiszem nem is fog.

Harcmezőn alakul a hős; polgárisodott országban fejlődnek a tudós hők: alkotmányos szellem nép között terem a nagy hazai — a tömeg és annak kalaujai között belbecsbeli különbségek lehetnek; de bizonyosan heterogenitás cölzálatai között nem létezhet; és így midőn panem et circenses volt az el-aljasodott romai nép jelszava, elűntek annak köréből a hősök; így ölték el a barbarus napkeleti szomszéd durva szokásai a görög miveltséget; és így aluszik az északi auctoritása vas pálcája alatt a hazaszerető: igenis elhervad, sőt meg sem foganszik a folyók mentén diszlo virág, mord éghajlat alatt, vagy tenyézáró erő nélkül kopár kősziklák,

(Folyt. köv.)

minután sziklarepesztést — s általában szikla-
utakat köz-örön létesíteni lehetetlen — árjelést ut-
atjani vállalkozók által — az 1872-ik év tava
száig pedig az egész 420 ól hossza szikla ut
közben leendő, midőn a már megrögzött felvett,
s kilyegzett nyílt talajon M.-Léta és Szt.-László
felé fog tovább folytatattani.

Váló, hogy ezen utnak műszaki része a
megyének tekintélyes áldozatára kerül, mivel
maga csak a szikla-munka megfizetési a 4000
ft. kiadást, de tekintettel azon előnyökre, mely-
eket a havasnak minden irányban megnyitja,
a forgalom és vagyonosodásra nyújt, ezen
áldozat csak is dusan ka-tározó és jól elhe-
lyezett tökének tekinthető.

Folytatása következik.

KÜLFÖLD

Kolozsvárt, jan. 11.

(S.) Berlini kormánykörökben köztudo-
máslás némi aggodalommal tekintettek azo-
ra az erőkördékre, melyeket Franciaország
hadügyének kijelölésére körül az utóbbi idő-
ben kifejtett. A „Br. Ztg.”-nak azt írják most
Berlinből, hogy az új berlini francia követ
loyalis fellépése és felvilágosítást teljesen el-
ozsatták a német kormányköröknek azt az
aggodalmát.

A munkás kérdés, mint tudjuk, a
szaburgi találkozás alkalmával monarchiának
és Poroszországnak között szintén a tanácsko-
zás tárgyát képezte. A porosz kereskedelmi mi-
nisterium legközelebbi tanácskozásokat is tartott
a felett, mint lehetne a szaburgi határozatok
az internationala vonatkozó Poroszországban
érvényesíteni. Az ismert Schulze-Delitsch
is fontos részt vett a tanácskozásban s az ő
lapja a „Volkseizung” után következő pon-
tokat vesznék ábról át:

A ministerium által kikeltetköz határozott
feladatok közöttük ki: 1) kél zárni ebből 1)
minden tudományos socialisticus vitát; 2) azon
eszközökről gondoskodni, melyeket az állam
a tökélekedés s a privatgazdaságba beavatko-
zhatik hitel vagy bizonyos üzletalakokra (pro-
ductiv egyletek stb.) kényszerítés által, 3) az
állam beavatkozása kérdésén a munkabér s a
nyereség felosztásának meghatározásában.

De meg kell vitatni 1) minő eszközök
szükségesek a munkások s munkaadók bétéje,
s általában a polgári rend helyreállítására. 2)
A munkások védelmét a concurrentia ellenében;
a munkaidő maximuma, a vasárnapi munka
eltiltása, a nők gyári munkájában védelme-
zés, megvételek ellen véde, a rövid idői
felmondás biztosítása, gyári felügyelők alkalm-
mazása stb. 3) A munkaszünetély pozitív em-
elés népszerűsítése, munkafelügyelő által. 4)
Békebíróóságok felállítását a munkaadók s mun-
kaerők vizsálati intézkedésére. 5) Gondoskodni
kell a munkások tulajdonlására ellen, a tár-
sulati jog, a strikek s a socialis agitatio
karhatatlannal korlátozására.

Északra A merika elnöke és a Washing-
toni orosz követ között tudvalevőleg komolyab-
b sürdős merült föl, mire Katakazy orosz kö-
vet sértő modora nyújtott alkalmat. Az orosz
belügyminiszter, Gortakoff herceg ennek foly-
tán decemb. 21-én az Egyesült-Államok el-
sőtérvi követéhez jegyzékelt intézett, melyben
tudtja vele, hogy Katakazy ur már megkap-
ta kormány részéről a rendeletet, hogy Alexis
nagyherceg elutasítása után azonnal hagyja el
Észak-Amerikát, hogy ottani állására többé
vissza se térjen. A cár-kormány ekép teljesít-
tette az egyesült-Államok-kormány részéről
nyilvánított ígért, és reméli, hogy a „sajná-
latos esemény” ezzel befejezettnek fog kin-
tetni. Mindazonáltal azt mondja Gortakoff her-
ceg e sürgetőben, hogy az orosz követ nem
talált amerikai részről a megkívánt tiszte-
letre, és hogy emiatt fogja Katakazy urnak
alkalom fog szolgáltatni az öngyázására.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, január 11-én

— Mai távsürgőnyünk lapunk be-
zártáig nem érkezett meg.

— A felségcs királyi udvar, mint a
„P. L.” írja, márciusban Budára költözik
Gödöllőre jő. Hozza is ten!

— A képviselőház január 10-én tartó
első ülését; az elnök röviden üdvözlővén a
házat, a gróf Lónyay Menyhért versenci meg-
választásáról szóló jegyzőkönyvet terjeszté elő.

— Aszturia fejedelem hosszabb időre
Bécsbe érkezett.

— Potocky, a korábbi miniszter, Bécs-
be utazott, hogy az urak házában üléseiben
részt vegyen.

(S.) Török Miklós, igyekvő basszisták,
mint halljuk, szintén „Normát” választotta
jutalmajukául Weiskab Jéanette és Schaffer
Anna kiasszonyokkal. Ugy hiszik, erre a
jutalmajukára föléleses is a közönség figyelmét
felhívnyuk.

— A helybéli kir. jogakadémia tan-
tandó vizsgák sorozata: Írásbeli vizsgák febr-
ruár hó 3-án a római jog, európai jogtörténelem,
büntető jog, statisztika; febr. 7-én a jog-
történelem, jogtörténelem; 10-én jog- és államtudo-
mány encyclopædiából, polihistória; 15-én ma-
gyar jogtörténel; 19-én váltó- és kereskedelmi
jogból; 24-én ésjogból. Szóbeli vizsgák 1872
febr. 5-án és 6-án európai jogtörténelemből;
7-én és 8-án statisztikából; 9-én és 10-én pro-
testáns egyházjogból; 15-én polihistóriából; 16-án
és 17-én büntető jogból; 19-én és 20-án jog-
és államtudomány encyclopædiából; 21-én és
22-én magyar jogtörténel; 23-án és 24-én a
római-jogból; 26-án és 27-én váltó és keres-
kedelmi jogból; 28-án és 29-én ésjogból. A
téli félévi előadások január 31-én bezártanak.
A nyári félévi előadások 1872 március 8-án
megkezdettek.

— Verdi „Aida” című operája, mely-
hez az egiptomi alkirály irta a librettót s
rendelte meg a kairoi színház számára, kar-
oson estején adatott Kairóban. Az előadás nagy-
szerű ünnepélyvel történt, Kairó ujjongett örö-
mében, hogy az új dalmvét megérte élvezeti
Épnapján.

— Jókai Mór jövő szombaton felova-
sást tart a „P. Népörök”-ben ily címmel: „Az
én szinpad szereplésem”.

— Zsolnai lakó Uhlárk János képvé-
selő a mult nyári szünidőben hat heti gyors-
írási tanfolyamot tartott tanítók számára,
kik azt most oly sikeresen sajátították el, hogy
magok is taníthatják.

A lábak idénye, a farsang a hó
olvadásával megkezdődött. A pipere és divat-
raktárak, szövekeskedésekben mindenütt sür-
ges-forgás uradok; az öregekhez legközelebb
mausokk csodák alaktjai mosolyognak felők.
Mily kár, hogy a reős homlokú komoly ka-
lendáriumnak csimálók, csak rövid öt hétre szabták
a fiatal leánykák aranyálmának, a gondos ma-
mák szép reményeinek idényét.

— Színház hírek. Beczkó János de-
rék színházi festőnk jutalmajukra jóvá szer-
den lesz. Lehán-unk ismét új és fényes díszletek
előállításával törekszik közönségünk büszkő rész-
vételét kiérdemelni. A jutalmazandó iránti sz-
szességből K. Papp Miklósnak Szabó Pepei aszt-
vany is ez alkalommal föllépdeg. Szigei Józ-
sef „Toldi”-jára járaban folynak az előkészü-
letek, a jövő héten színe is kerül.

Beust gróf meg mindig Szaburgban
időzik, honnan családjaival Bécsbe meg sem
látogatva egyenesen rendeltetése helyére Lon-
donba utazik.

— Dr. Müller Menyhért, a kitűnő me-
nezgazdász és jogi képzéssel bíró férfi
54 éves korában Bécsben elhunyt.

— Gr. Ráday Gedeon keze az erdélyi
részekbe is elnyult s mint a Főv. Lapok
írják, a banyiczi vaspálya főnökét, Kosdót,
Szegebre kísérték, mivel büntény gyanúja
terelhi.

— Jó kiltás a drámaíróknak. Az aka-
démia az idei Teletki-pályázat vigyékélték Szé-
kás Józsefnek, Szász Károlynak és Toth Kál-
mánnak; a Karácsonyi pályázat somorjáté-
kait pedig Gregussnak, Gyulainak és Szilgely-
tinek ad ki bírálásra. Szilgelyi tehet, lega-
lább a tragédiára nem pályázott.

— A Reform szerint a kormány rész-
ről két fontosabb előterjesztés várható a legkö-
zelebbi napokban. Az egyik az országgyűlés
három évi időszáknak öt évre való emelésé-
ről fog szólni, a másik törvényjavaslat a kod-
fikációról lesz. Ez utóbbi, mint nekünk bizto-
san állítják, nem a kormány körében készült.
Szerzője a deákpartnak egyik igen kiváló ve-
zértárga.

Wyatt kapitánytól „Hungarian ce-
lebrities” (Magyar nevezetességek) címmel
kinyit lenni meg rólunk, mely sok érdekes
dolgot tartalmaz. A szerző költségen a ma-
gyar német kölcsökzik (ez csak azt mutatja,
hogy a kapitányunk jó izlése van), kikről oly
empházissal ír, hogy a kecses angol misék és
mistressek méltán apprehendáltaknak red. Szer-
ző négy speciális szépséget emel ki hölgyeink-
ben: hosszú és szépséznű hajukat, tizes sze-
meiket, apró lábaikat és arcok bűvés kifeje-
zését. Ánáljuk hölgyeinknek.

— Kassainkör ismételve újságolják a
pesti lapok, hogy az ottani színházhoz szerző-
dott. Határozott veszteségek tartanak a mi
színházunkra néve, ha e hír igaz lenne s föl-
hívjuk rá intendánsunk figyelmét.

— A szerződötési hírek különben
már forgalomban indultak. Ezek szerint Ko-
vács Gyula, Mátrai, Kassai, Egressy A., Te-
mesvári, Körösy, a női részről Némethy
Irma, Boér Emma, Györgyösy-Mátrai Laura,
Körösy neveit halljuk legutóbbban emlegetni.
Eichner András azt mondják, hogy egészségi
szempontból nem akar Kolozsvárt maradni.
Elég kár.

— A berlini National Zeitung, Brann
Károly tollából, hosszabb czikkoszorózatot ad
Jókai Mórrol és írói munkásságáról, és az ed-
dig megjelent két czikk inkább csak általa-
nosságban a magyar viszonyokat ismertet.

— Brassó város képviselője 500 ft
segélyt szavazott meg Klement urnak, az ottani
színházgátnak, mivel a közönség igényeit
kiegészíté.

— „A jó hazafiak” című s a nemze-
ti színház által előadott vigyékélték, mint a
Főv. Lapok írják, nem Tóth Kálmán irta.

— A belügyminiszter köriráltag sz-
lított fő a törvényhatóságokat, hogy hatáskörükben
kényör adománnyal gyűjtésnek az öllay-
bológiai tűzokosultak javára. Az általunk
is említett tűz a közönség és ref. egyháznak
17294 ft. 40 k. kárt okozott.

— Tolvaiműnyelv. A rimasombati
bünyfőntő törvényész előtt legközelebb egy
cigánytölvaj egy tárgyalatott, mely alkalm-
mal egyik vádoltot előad, hogy ő társai közt
rajzolt (zsémetező), másik pedig bugáz (tölle-
sítő), a harmadik urázó (böltő) volt.

Egy csethál vázat is vittek a mosk-
vai mútóni kiltárára, melyet a mult nyáron
a jeges tengerben fogtak. Az Érdi állít 105
lányt hossza mellett 466 pundt (=466 + per
40 font) nyom. A csethál fejét, mely 21 láb
hosszu, a szilítő gőzhajóiban elhelyeztetése vé-
gét köztelvények voltak átfűrészelni, s a száraz-
földön ti vasállítáásra 8 koska szükségeltetett.

— A kolozsvári kir. törvényész
bírói tájlatnag igen kedélyes egy társas-
gát gyűjtötték az Európa emeleti termébe. A
királyi bírtos, a katonai, egyházi és közigas-
tatásfeletk főnökei, az ügyvédi kar, a jog-
akadémia, az iadalom képviselői és a szivé-
lyes házigaárdák vettek részt a törvényész
megnyitlítás az ünnepélyben. Bíró Pál a tör-
vényész s a lakoma elnöke első emelte pi-
harát a felségcs királyi párra, a királyi bírtos
pedig az elnökre, ki minden tekintetben —
bíró. Szentiványi Gyula az igazságügyért, Sz-
geithi József a királyi bírtos, Simon Elek a
bírtak, Bíró János a katonák, Szász Béla
Sebestény Mihály ügyész, Bíró János a je-
len volt három (két uni. és ref.) pót-
közt. A jó hangulat mindvégig pengő vídők-
tanú tartá a kedélyeket s a társaság szivéből
kivántható, hogy a kolozsvári kir. törvényész
a zold asztalnál ép oly helyén legyen, mint
a mily jól betölté ezáltal házigaárdai tisztét.

Színház szemle.

Kedden (9-én) újdonsággal kedveskedett
Fehérvári ur bérloknak: a „Menekülték” 5 fel-
vonásos drámával, melyet en compagne Gyö-
rgy Sand és Paul Marice irtak. Darabot
márczi a szerző előadás szempontjából jó-
s hálaának tarthatja: mert egy pár jó alakja
kínköző alkatnak nyújt a gondosabb tanul-
mányra, s mintegy felhívja tehetséget, képzé-
sét a kísérlete, mely egye jelenetekben
drámai hatással is lehet a nézőre. De a szigo-
rubb bírlalt előtt nem igen állja meg helyét
a „Menekülték”. Terünk és idők nem enged-
hi, hogy hosszasanban foglalkozunk e művel, s
többször észlelt által sem várhatjuk be ité-
léstünk helyességének igazolását, csak röviden
tehetük: a „Menekülték” egy meglehetősen érde-
kes regény párbészedekben, melyek olykor-
oklyk hoozadássalma is kezdenek vélni, édeske-
veseleyenívny, m/g kevesebb drámai feljéssel
s majd semmi jellemfejlődéssel. Egy pár ala-
ka azonban sikerült rajta, melyből tehetségs
színész jellemet teremthet, habár nem is a je-
len mindegyik áttérőmármál. Ilyenek Boér Dor-
ma (Mátrai), Siara D'Alvimor gróf (Sz-
lágyi), Beuvre Laura (Boér Emma), és Marie
(Eichner Anna) Ezekből Mátrai tudta szerepét
legmivészebb öntudatossággal és bevégzett-
séggel érvényesíti. Alakítása ma annyira sike-
rült, hogy mostanság nem láttunk tőle és
szinpadunkon sikerültebb productiót, és a mi
fő, nemcsak jellem kidombratása áttűt jól ki,
de meg a drámai egyéniségt is szerencsével
vitte keresztül. Igen, mert fellegása helyes volt.

Amál jobban elejtette azonban Siara
szerepét Szilágyi, ki az előadás összbenyomá-
sán gyengített is. Ma tűnt ki igazán a hiány,
hogy mikor Mátrai egyébből van elfoglalva,
akkor aztán nincs intrikus. Szilágyinak a komoly
drámához már organuma sincs, annál kevésbé
van tanulmánya és legkövesebb rendelkezik a fe-
llett, mi főké az intrikus szerepében elenged-
hetlen követelmény: teljes öntudatosságg, határo-
zott fellegás és minden egye vonást kiemelni s
érvényesíteni képes alakítás-tehetség felett. Ez
minden anyival is inkább, mert Szilágyi már
egyéniségénél fogva inkább a comicus haj-
lák Habarissága beszédben, mely lehetetlenül
teszi, hogy jellemmezze az alakot, habarissága a
gesticulatióban és győnye arczjátéka néha a leg-
drámausabb momentumot is közel vitte a ne-
vetességhez. Vele szemben viszont Boér Emma
Laurája szépen sikerült, különösen pedig két
jelene: az midőn Jovelin (Kovács) szerelmet
val neki s az, mikor ő vallja meg annak sze-
relmét. A közönségnek az utóbbi, nekünk az
előbbi tetszett művészeleg sikerültebbnek. Dönt-
se el Boér Emma, hogy melyiknekünk volt
igaza. Eichner Anna Marieje is teljesen kielé-
gítő volt; csak kár, hogy szavazata, kivált
mikor felindultlást akart festeni, túlgyorsasága

miatt csak nem érthetlenné vált. Külömben gon-
dos tanulmánya, jó fellegása, jellemző arczjá-
ta ka ma is kivívta a közönség tetszését. A töb-
bi alakok személyesítőt keveset csinálak, legin-
kább mert keveset csinálhattak szerepeikből.

KÖZGAZDASÁG.

A szamosújvári piac árjai jan. 8. 1
auszt. mérő Búza 5 ft 60 kr., elegybúza
4 ft 10 k. rozs 4 ft. kr. kukorica — ft
— kr. Zab 1 ft 70 kr. pitykó 2 ft 80 kr.
Egy mása szalonna — ft — kr. Egy icze
disznósír 85 kr. Egy mérő borsó 4 ft, len-
se, iczeje 28kr. pasuly, iczeje 18kr. Egy má-
sa kenyérliszt 12 ft. Egy font marhahús 19.
Egy mása széna 1 ft 80 kr. Egy ól tűzi-
fa kemény 14 ft — kr. Mezei napi munkabér
60 kr.

A n.-enyedi piac árjai jan. 8-rol
alsó auszt mérje. Tisztabúza 5 ft. 70 kr.
Rozs 3 ft 30 kr. Elegybúza 4 ft 40 kr. Zab
1 ft 80 kr. Széna köve 1 ft 90 kr. Egy
ól fa 36 htv. hosszn 1 ft 60 kr. Egy font
faggyugyertya 40 k. Marhahús fontja 18 kr.
Konyhaliszt 10 ft. — kr. Lencse kupája 10 ft
Pasuly kupája 14 kr. Burgonya, mérje 2 ft
— kr. Disznósír fontja 60 kr.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Jan. 9-én 5%, Metalliques 100 fr 63.50.
Kamat —, —, 5%, Nemzeti kölcsön 100 ft.
Rozs 3 ft 30 kr. Elegybúza 4 ft 40 kr. Zab
1 ft 80 kr. Széna köve 1 ft 90 kr. Egy
ól fa 36 htv. hosszn 1 ft 60 kr. Egy font
faggyugyertya 40 k. Marhahús fontja 18 kr.
Konyhaliszt 10 ft. — kr. Lencse kupája 10 ft
Pasuly kupája 14 kr. Burgonya, mérje 2 ft
— kr. Disznósír fontja 60 kr.

Urbéri újságot: Magyarországi 80.50.
Temesi 77.50. Erdélyi 75. —. Horváthországi
63.25.

Felolós szerkesztő Szász Béla.

Nyitlter*)

Fogorvos Máthé Bécsből tudatja a t.
közönséggel, hogy legteljebb január 26-dikén
Kolozsvárra érkezik.

Idегenek névjegyzéke

Biasini szállodájában Kolozsvárt, jan. 9-én.

Ádám Albert, Sz. Ujvárol. Lieker Jakab,
törzsfelügy. N. Szabolcs. Horvitz Samuél,
vállalkozó. M.-Vásárhelyről. Todorovics Gar-
gely, birtokos. Deésér. Germán József, birtokos.
Pestől. Molnár György, mérnök. Pestől.
Schnapek, magánzó. Bécsből. Kolcsár Arthur,
magánzó. Pestől. Nagy Gyula, kereskedő, M.-
Vásárhelyről. Décsai János, kereskedő, Koloz-
vállról. Rápsz Rozália, urnő. Pestől. Czeller
Májer, urnő. Sz.-Vásárol. Merza József, keres-
kedő, M.-Vásárhelyről. Gyulai Ferenc, keres-
kedő, M.-Vásárhelyről. Létai Domokos, lelkész,
S.-Szt. Györgyéről. Bedő Sámuel, lelkész, Ormá-
nyesről. Deák Izák, kereskedő, Egeresről.
Amigó János, kereskedő, Pestől. Angyalosy
Gábor, kereskedő, Ormányból. László György,
hivatalnok, Felvinczről. Halász Rudolf, birtok-
os, Tordáról. Beteg Ferenc, birtokos, Pestől.
Gr. Vass Albert, birtokos Vásárhelyről. Horvá-
th János, birtokos, Küküllő-Ujvárol. Balázs
Mihály, tanuló. Deésről. Ujvárol. József, tanuló,
Sz.-Ujvárol. Márk Soma, kereskedő, N.-Vásárol.
Torma István, tanuló. Deésről. Singer Józ-
sef, kereskedő, Pestől. Balázs Imre, birtokos,
Zentelkéről. Kállai Károly, birtokos, Mező-Te-
legről. Dindár József, birtokos, Vinczről.
Csongvay Lajos, birtokos, M.-Vásárhelyről. Papp
József, birtokos, Vinczről. Eröss István, birtok-
os, Nagy-Enyedről. Bárá Komény László birtok-
os, Vinczről. Mihály Károly, birtokos, Ba-
kócsról. Deutsch József, hivatalnok, Pestől.
Fodor József, birtokos, Deésről. Kozma József,
birtokos, Török Antal, birtokos, M.-
Kerekéről. Altman József, birtokos, Pestől.
Szigeithi Miklós, ügyvéd, Deésről. Horváth
Károly, ügyvéd, Deésről. G. Toldalaginé, bir-
tokosné, M.-Vásárhelyről. Bárá Huszár Ádám,
birtokos, M.-Vásárhelyről.

Biasini gyorskocsi menetrendje

1872, január 1-étől:

Kolozsvárról Szamosújvárra Deésre, mindennap
reggel 8 órakor. Deésről Szamosújvárra Kolozsvárra,
minden nap délután 3 órakor. 1. szennyőry 6 óra 30 -
font sebességű Szamosújvárról 2 ft. 40. 2. szennyőry
3 ft. 20 kr. — Kolozsvárról Torda és Felvinczre
naponta kétszer reggel 7 óra és délután 4 órakor egy
szennyőry 6. Tordáról 3 ft. Felvinczre 4 ft. 40. 3. szennyőry
Coupe 4 ft. hatáló sebesség 3 ft. 60 kr. 30 font sa-
vad podgyázással. Felvinczről Torda és Kolozsvárra
mind nap kétszer reggel 6 óra és délután 6 órakor; a
Kolozsvár és Felvincz közötti naponta 4 órakor kocs-
meket mind a vonatok indulására üzemeltet oda, és
megérkezésük után jönnek Kolozsvárra.

*) E rovatt által kiáltoztatott ország a sajtóhatósá-
g irányában válla felolóságot a szerk.

HIVATALOS.

Sz. 5642. 1871.

(15)

(1—3)

Pályázati hirdetés.

A kuküllömegei métréni állomásra, melyhez 800 frt évi fizetés van csatolva, pályázat nyitattik.

Felhivatnak tehát mindazok, kik ez állomást elnyerni óhajtják, hogy a mérési jogossággal, s két évi ünlő gyakorlatukat tanúsító okmányokkal felszerelt kérelmeiket a folyó évi **február 15-dik** napjáig a megye alispánjához adják be.

Kuküllömege alispánjától. Dst. Marton, 1872, január 4-kén.

PÓTSA, alispán.

Szám 2.

(14)

(1—3)

K. t. sz. Elm.

Pályázati hirdetmény.

A bírósági végrehajtókról szóló törvény értelmében a Székely-udvarhelyi első folyamodású királyi törvényszék, a Székely-udvarhelyi, Székely-keresztúri, és Etédi járásbírósaok mellé végrehajtók lévén alkalmazandók: felhivatnak mindazok, kik ezen állomások egy-egyét elnyerni óhajtják, hogy okmányokkal felszerelt pályázati kérésüket folyó évi **január 25-ig** ezen királyi törvényszéki Elnökséghez adják be.

A Székely-udvarhelyi királyi törvényszék Elnökségétől.

Székely-udvarhelytől, 1872, január 5-kén.

NEM HIVATALOS.

(10)

(3—*)

A zámi birtokon

az első erdélyi vasút zámi állomásánál, a legnemesebb magról tenyésztett **gyümölcsfák, pulya-fák, pyramis alakú díszfák,** továbbá **szőlő-tőkék, feketefenyűk, dugványok** sat. a legjutányosabb árakon és nagy készletben éladok.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **névjegyzék,** mely kívánatra megküldetik.

A zámi jóság-igazgatóság.

Megjelent és Demjén László

könyvkereskedésében Kolozsvárt és általa minden könyvárusnál kapható:

Kolozsvár története.

Első kötet.

Oklevéltárral. (I.) Ös. 6- és középkor. (513 Kr. e. — 1540. Kr. u.)
Egy külön kötet világszító rajzokkal. (36 tábla.)

Irta Jakab Elek.

381

Ára 10 frt.

3—6

E minden tekintetben nagy, epochális munkát itt hosszasan dicsérgetni és ajánlani feleslegesnek tartjuk, csak annyit kívánunk megjegyezni, hogy Kolozsvár város e munka kiadásával magának maradó emléket emelt. Siessen tehát e város értelmes t. közönsége, e munkát pártfogása alá venni és terjesztetni, hogy a nagyszorgalmú és szaktudós íróba minél több kedvet öntsön e munka folytatására, melynek legérdekesebb része az utabbi története lesz. A ki megszerzte magának ezen 3 részből álló első kötetet, az bizonyára érdeklődéssel fogja lapozgatni és benne buvárkodni, s a folytatását minden áron megszerzi magának.

Tiszta jó borok!!! Karvázy Gyula

csemege-, bor- és fűszer-üzletében kaphatók: pecsételt kupás (cylinder) üvegekben.

Jó asztali bor 1 kupa 48 kr.

Finomabb asztali bor 1 „ 54 kr.

Bakator 1 „ 70 kr.

Legfin. 1862-i bakator félkupa . . . 50 kr.

Budai ó-bor vörös „ 50 kr.

Minden kupás (cylinder) és félkupás üvegért a **betét 10 krajczár** és ugyanannyiban vissza is vétetik.

Figyelmeztetésül: a fennjegyzett borok a legjobban állapotban adatnak ki, nemkülönben vidéki megrendelések is a legpontosabban küldetnek el.

Karvázy Gyula,

Főter gróf Teleky-ház

(426)

8—25

Legujabb és legkedveltebb zongora-zene.

Stein János könyvkereskedésében Kolozsvárt

k a p h a t ó k:

Walzer der Kaiserin

von C. M. Ziehrer op. 177. Ára 90 kr.

Farsangi táncz, csárdások

Sárközy Ferencztől. Ára 60 kr.

Szabolcsi nép-csárdások

Sárközy Ferencztől. Ára 60 kr.

CENTIFOLIE. Polka-Mazurka

von Franz Roth. Ára 42 kr.

Tulsó végen van egy ház. Diófának gyöngye levele.
Csárdás.

Szerző Somogyi Marci. Ára 60 kr.

Bertha-Csárdás.

Szerző Windt Mór. Ára 60 kr.

Wiener Landwehr-Marsch

von F. E. Hummel. Ára 42 kr.

Kornélia-Csárdás.

Szerző Kecskevényi Károly. Ára 60 kr.

Jogászok kortes-csárdása.

Szerző Sárközy Ferencz. Ára 60 kr.

A 100-adik nóta!

Kedvelt dallamok frisséssel, Németh Jánostól. Ára 60 kr.

Visegrádi emlék.

Eredeti csárdás. Szerző Farkas Miska. Ára 60 kr.

MAGYAR POLGÁR NAGY NAPTÁRA 1872-dik szökö évre.

Szerkeszti K. PAPP MIKLÓS.

TARTALOM:

I. Naptárkézés 1872-re. II. Szépirodalom, történet, természettudomány és közgazdasági rész. 1. A honvéd foglalkozásában. Költészet. 2. A kiválóztó török professor foglalkozásai naplójáról. Közl. K. Papp Miklós. 3. Torna, roma népdalok. Közl. Moldován Gergely. 4. Egy hadi díjat 1849-ben. Közl. Ferencztől. 5. Újabb adatok Lovassy László feljegyzései pöréhez. Közl. K. Papp Miklós. 6. Tükölyné asszonya, öbessései Lukácsy István. 7. Péter Anna, népdalok, közli Lukácsy. 8. Mirabeau halála Louis Blanc-tól, fordította a szászorszoki lapból. 9. L'Homme-ből Tusai. 9. Szechy Maria levidéséről (1698). Közl. Szilárdy Sándor. 10. Egy ház Mátya királyán. 11. Egy roma népviselet naplójáról (1849-diki román népfelkeltés történetéhez). Közl. K. Papp Miklós. 12. A Kosuth-banquet Washingtonban (1852). 13. Szent-György helyettese Langbeintől, fordította Szász Béla. 14. Egy lőhajós. Elbeszélés Jókai Mór-tól. 15. Bölcsőd. Petrusa Jenő-től. 16. Az ó szász szorosa. Orbán Balázstól. 17. Dalok Jankához. Sám László-tól. 18. Darwin elmélete. Herman Ottó-tól. 19. A hadcsinálai malom Székely népdalok. Közl. Szász Miklós. 20. A gazdálkodás- és takarékosságról. Janet Pál után Sám László-tól. 21. Nagypénteken. Indali Gy. 22. Nagy események dióhéjban. 23. Román népdalok. 24. A munkásokról. Sám László-tól. 25. Egy 1638-ik évi fali naptár, közli Jakab Elek. Egy igen érdekes oktatás 1663-ból. Közl. P. Szilárdy Sándor. 27. A hasznos és a becsülettel. Janet Pál után. Sám László-tól. 28. A természettudományok széké. 29. A csendestengeri vasút pályája. 30. A szőlők munkája. 31. Egy pár szó a komlótermelésről. 32. Szász dínműtő gyárak felállításai. 33. A sajtkészítésről. 34. Pár szó a trágyahulladékokról. 35. A méter-mérték és súlyrendszer. 36. Bőlyegilletékek. 37. Távirat. 38. Posta. 39. Vasúti menetrendek. 40. A Királyságban innen vásárol. 41. Teljes tiszti címtár a legújabb hivatalos adatok nyomán. 42. Hirdetések.

Tiszti címtárral 1 frt 30 kr.

Címtár nélkül 1 frt.

Erdélyi képes nagyobb naptár 1872-dik évre.

Tiszti címtárral s érdekes tartalommal.

Ára 50 kr.

Közhasznú Erdélyi Képes Naptár 1872-dik szökö évre.

Különös tekintettel a vásárok hibátlan kiadására.
Sok képpel, tanulságos és mulattató olvasmányokkal.

Ára 26 kr.

Irodai fali naptár

katholikus és protestáns, görög-orosz és izraelita naptárral, bélyegilleték-táblákkal, a kolozsvári levélposta indulása s érkezése, távirat, kamat-számítás és árendát mutató táblákkal.

Különös tekintettel hivatali használatra.

Ára 30 kr. postán küldve 35 kr.

Gazdasági zseb-naptár 1872-re.

12-dik évfolyam. Szerkesztő Kodolányi Antal. Ára 2 frt.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel kiadó-tulajdonos Stein Jánostól.